

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . . . 1 kor. Egy óra . . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
Uj. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piao-utca 47. és 49. szám.

Programm — és kilökés . . .

Irta: dr. Kalmár Antal.

Tudjuk, hogy a függetlenségi Kossuth-párt közjogi dologért harcol. Mikor azonban politikai, vagy egyéb okokból a közjogi harcot beszünteti, akkor hoz egy párthatározatot, amely szerint az, aki az országgyűlésen ezért a közjogi dologért (a miért a párt már egy esztendeig harcolt) tovább harcol: annak el kell hagyni a pártkör kötelékét.

Igaz ugyan, hogy minden kötelék alul való feloldozás bizonyos mértékben csak a szabadság visszanyerését jelenti, — de itt nem erről van szó, hanem arról, hogy a párt — a saját kötött marsrutája szerint — nem tűri meg keblében azt, aki a párt sarkalatos programjának eléréseért harcol.

Vagyis: kit nem tűr meg keblében a Kossuth-párt?

Azt, aki a magyar hadsereg magyar nyelvűért harcol.

Azonban a magyar hadsereg magyar nyelvű sarkalatos alapprogramja-e a Kossuth-pártnak?

Annyira sarkalatos, hogy programjában ennél nincsen sarkalatosabb pont.

Nos és el akarja is ezt érne a Kossuth-párt?

El akarja érne.
 Nos, hát ha el akarja érne, akkor mit törődik a Kossuth-párt azzal, hogy villámokkal vagy menykövekkel, ágyúkkal vagy szóárral történik-e a küzdelem? Ha valaki akár keblének szent meggyőződéséből, vagy a hazának szent szerelméből, — akár balhítből, vagy téves felfogásból küzd, harcol azért, ami az én sarkalatos programom, akkor mit törődöm én azzal, hogy micsoda szubjektív belső, vagy külső okok tüzelik harczra a küzdőt, mit törődöm vele, mikor a fődolog éppen az, hogy harcolni kell, — harcolni azért, amit el akarok érne.

A párt azonban megtiltja az azért való harcot, ami az ő szentséges programja. Prokuresztesi ágyba szorítja, vagyis magyarul kalodába veri azon tagjait, aki harcolni mer a párt legfőbb program pontjéért.

Értsük meg jól, a pártnak sarkalatos közjogi programja a magyar hadsereg — magyar nyelvű, ezzel hódít magának az országból száz kerületet, de aki ezért a közjogi programért küzdeni merészel: az nem lehet a Kossuth-párt tagja. Vagyis: a párt nem azt löki ki magából, aki áruló módra párt alprogramja ellen mer tenni, hanem azt, aki alkotmányos parlamenti fegyverekkel mer küzdeni csak

azért, ami a párt elmúlt és jövődö életének is a legkiválóbb sarkalatos program pontja lesz, mert mihelyest nem az lesz, nyomban megszűnik 48-as párt lenni, s nyomban megszűnik a magyar nép szeretetének apoltja lenni.

Bárki beláthatja, hogy a világon ennél képtelenebb közjogi szituációt még nem talált ki semmiféle pártpolitika: azt az ágat fűrészelni, amelyen állok.

Ennius jegyzett föl egy esetet, midőn egy római katona, futva az ellenség elől, megölte magát, hogy ellenségétől megmeneküljön.

Hostem dum fugeret, se Fannius ipse premit — de a költő utána teszi:

„Hic rogo: non furor est? ne moriare — mori!”

Hát kérem nem örülség: a párt közjogi programjába fölvenni a magyar hadsereg magyar nyelvűt és aki ezért küzdeni merészel: annak el kell hagyni a pártot!

Meghal: hogy meg ne haljon, pártprogrammul állítja föl a magyar hadsereg magyar nyelvűt csak azért, hogy ezért a programért ne legyen szabad harcolni.

Hic rogo: non furor est?

*

Az őrnagy úr.

Első jelenet.

Hirlapiró (ép' kiszolgált póttartó honvédként a nyolcz heti kiképzési időt): Eljöttem megköszönni őrnagy urnak a szíveségét, amit velem tett.

Honvédőrnagy: Szót sem érdemel barátom. Még én örvendek, hogy a zászlóaljhoz került és tehetem önért valamit.

Hirlapiró: Nagyon lekötelezett őrnagy ur, hogy a szolgálatot megkönnyítette számomra. Sohasem fogom elfelejteni.

Honvédőrnagy: Csak ne hálalkodjék, hiszen csekélység az egész. Mindjárt láttam, hogy művelt, uri ember, akit nem szabad kiszolgáltatni az altisztek durváskodásainak.

Hirlapiró: De amint vettem észre, a parasztfiukkal sem bántak kegyetlenül, sőt nagyon is emberségesen.

Honvédőrnagy: Ez pusztá kötelesség. Elég sajnós, hogy még a tisztikarban is akadnak olyanok, akik a közlegényekkel ot-

rombán, durván bánnak. De az ilyesmit én nem tűröm.

Hirlapiró: Azon rövid idő alatt, amelyet a katonaságnál töltöttem, meggyőződtem róla, hogy őrnagy ur nemcsak emberségesen gondolkozó katona, hanem derék hazafi is.

Honvédőrnagy (természetes hangon): Csak nem tagadhatom meg a véretem?

Hirlapiró: Ha valamikor szolgálatot tehetek őrnagy urnak, szívesen teszem. Az első dologom lesz, hogy a lapomban említést teszék önéről . . .

Honvédőrnagy (ijedten): A világért se. Hova gondol barátom? (Némi habozással.) Aztán mit írna rólam?

Hirlapiró (lelkesen): Megírnám az igazat; hogy őrnagy ur milyen kitűnő katona, a legénysége imádja. Hogy tetőtől-talpig magyar érzésű hazafi . . .

Honvédőrnagy (sápadtan): Meg ne merje írni, szerencsétlen! (Csendesebb hangon.) Hát roszat akar ön tenni nekem? Azt akarja ön, hogy üldözzenek a jóságomért,

a hazafiságomért, hogy nyugdíjba kerges senek?

Ujságiró (ijedten): Az isten menisen tőle, hogy én roszat tegyek az őrnagy urnak.

Honvédőrnagy: Ha jól akar barátom, ne írjon semmit. Így is már öt év óta hiába várom az alezredesi rangot. (Némi habozás után) Itt a katonaságnál emberséges embernek, magyar érzésű hazafinak nincs jövője. Az is baj, hogy magyar hangzásu a nevem.

Ujságiró: Elég ezudarság!

Honvédőrnagy: Ha tudná, mennyit kellett tünnöm, alázatoskodnom, míg az aranygallért elérhettem! (Kezével legyint.) De jobb is erről nem beszélni.

Ujságiró: Tehát nem lehetek szolgálatjára semmiképp se őrnagy urnak?

Honvédőrnagy (bizalmasan): De igen. Örök hálára kötelezhetne . . .

Ujságiró: Bármit kívánjon őrnagy'ur, megteszem. Becsületszavamra ígérem.

Honvédőrnagy (örömmel): Hát ak-

MODERN GŐZMOSÓDA Debreczen, Széchenyi-utca 42.
 Telefon. ♡♡♡♡♡♡ ♡ Gyűjtő kocsi.

Ez ennek a dolognak a kiváló alkotmányjogi oldala, de van ennek még egy, a pártok parlamentáris helyzetére vonatkozó kiható jelentősége is. Ugyanis a 48-as párt már három évtizede korholja a 67-es pártot, hogy a kárhuzatos párturalomnak az egyes párttagok alárendelik hazafias meggyőződésüket, s jobb meggyőződésük ellen cselekszenek.

Nohát ezután fogjuk be a szánkat, s ne igyunk bort, ha vizet prédikálunk, — amikor a Kossuth-párt is csak azt teszi, amit tett és tesz a legridegebb 67-es párturalom: a magyar szívnek szentséges szenvedélyeit, az észnek kiforrott meggyőződéseit alá kell vetni a rideg párturalomnak.

A saját lelkiismeretével mindenki úgy számolhat, ahogy akar; de ez ellen parlamentáris közjogunk nevében tiltakoznunk kell!

Országgyűlés.

Eredeti távirati tudósításunk.

Alig néhány zárzó van még hátra és úgy lehet, holnap már az utolsó is el fog hangzani és a képviselőház elfogadja az 1903. évi ujoncz megajánlásról szóló törvényjavaslatot általánosságban. A részletekhez alig fognak huszan hozzászólni.

Elnök: Perczel Dezső.

Holló Lajos kifogásolta, hogy a jegyzőkönyvből Rakovszky Istvan felszólalása hiányzik. Kéri pótlását, mire az elnök feltette a kérdést, vajjon a ház hozzájárul-e ehhez a pótláshoz.

Ugron Gábor: A ház nem határozatképes!

Elnök megállapította, hogy a ház nem határozatképes és az ülést negyedóra ra felfüggesztette, azután a többség a jegyzőkönyvet eredeti szövegben fogadta el.

Elnök: Tallian Belát, Hieronymi Ká-

kor kedves barátom, írja rólam azt, hogy én hőnra vagyok a legénysegnek, halálra gyöttröm, kínozzom őket. Különösen a magyar fiukat üldözöm. Írja rólam, hogy hazafiainak, gaz ronogát vagyok, igazi osztrak veréb, Haynau-ivadék, szegyen es gyalázat, hogy a nevem magyar, stb.

Ujságíró (elképedve): De hiszen ez nem igaz!

Honvédőrnagy: Az mindegy. Nekem ezzel nagy szolgálatot tesz. Igerje meg, hogy megteszi.

Ujságíró: Ha őrnagy ur kívánja, megteszem.

Honvédőrnagy (katonásan megrázza az ujságíró kezét): Köszönöm.

Második jelenet.

Ujságíró: (a szerkesztőségben ül) Szabad.

Alezredes: Jó napot, kedves barátom.

Ujságíró: Alázatos szolgálja őrnagy, azaz bocsánat, alezredes ur. (Zavartan.) Minek köszönhetem a szerencsét?

Alezredes (derüsen): Eljöttem megköszönni a szíveséget. Az a kis cikk megtette a hatását. (Kezeit dörzsöli.) Beküldtem

rolyt és Tisza István grófot igazolt képviselőnek jelentette ki és felhatalmazást kért arra, hogy a ház elnöksége a királyt az új esztendő alkalmából a szokott módon üdvözölhesse.

Lovász Marton ezt az ellenindítványát okolta meg: „A képviselőház kijelenti, hogy az ujonczjutalékok csak abban az esetben hajlandó megállapítani, ha az egész hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadseregben a magyar állam nyelvének és jelvényének teljes érvényesülése iránt biztosítékok nyer.” A honvédelmi miniszter tegnapi beszédével polemizált, majd arról beszélt, hogy az obstruálók partja, a mely eddig sohasem követelte a magyar vezényszót, most azért állott elő ezzel a követeléssel, mert még csak most érkezett el az idő, a melyben ez a kérdés megérett. A tömerdek népgyűlés, felirat és a sok küldöttség, mely az ország-házba felzarándokolt, mind biznysága annak, hogy ezt a kérdést tovább halogatni és a napirendről levenni nem szabad. A kormány kész patakokban ontani a magyar vért és száz milliókat kész elpazarolni.

Nyiry Sándor: Kijöndta ezt?

Lovász Marton: Akkor miért emlegetik minduntalan a balkán helyzetet?

Nyiry Sándor: Si vis pacem, para bellum.

Lovász Marton: Az ily határozatlan czáfolatok mit sem érnek. Tisza Kálmán három hettel az okkupáció előtt kijelentette a képviselőházban, hogy a kormánynak expanzív tervei nincsenek. Ily tapasztalat után nem sokat adhatunk a kormány ama kijelentésére, hogy nekünk a Balkánon keresni valónk nincsen. Kéri határozati javaslatának elfogadását. (Eljenzés a baloldalon.)

Szünet után

Ugron Gábor beszélt, aki következő ellenindítványát okolta meg:

„A képviselőház a szonyegen lévő törvényjavaslatot mindaddig nem fogadja el, a míg a Cloyból keletkezett hadiparancs szerzője ő felseje a magyar király szolgálatában van”. A honvédelmi miniszter beszédéhez ugyancsak kevés szava van. Hatása annak a beszédnek nem volt. Kérdi, hogy a pórtartalékosok behívásáról a hadügyi kormányzatnak mi komoly czelja van? Hogy a Balkánnal fenyegetett, ezt csak szólasformának

tekinti, mert nem feltételezi, hogy a hadügyi kormányzat ki nem képzeti ujonczokkal bele merne menni egy háboruba.

Szilky János: Hát 48-ban!

Ugron Gábor: Ma mások a viszonyok. Ma más a technikája a harcászatnak.

Ugron hosszabb beszédben indokolja, hogy addig nem lehet szó, sem a dualizmus tisztességes fentartásáról, a míg chlopyi hadparancs szerzőjét el nem távolítják a király mellől.

Nyiry honvédelmi miniszter felelt Ugronnak és megállapította, hogy két utóbbi felszólalása közt nincs eltérés. Majd ugymond: Ugron theatrálisnak minősítette felszólalását, nem tudom, köztünk ki a theatrálisabb. A katonai pályán színjátszásra nem tanítanak. Ha színjátszásra alkalmas beszédet akarok tanulni, akkor elmegyek Ugron Gáborhoz, mint mesterhez, aki nem ervekkel, de szinpadai hővel és tüzes szónoklásával ragadja magával a hallgatóságot. Nagyon sajnálom — ugymond — hogy ily ritka képeségekkel rendelkezik, mert ezek teszik lehetővé, hogy a közvéleményt félrevezesse.

Az ülés rövid hazszabályvitával záródott.

Honvédszenekar, magyar zene.

— Express tudósítás. —

Mindig akad egy egy rendelet, melynek az a czelja, hogy a jogait feltő, a jogaiért küzdő, a nyelveert, nemzeti jellegéért élni kész magyar népet megnyugtassak.

Hirul hoztak a lapok, hogy rendeletileg biztatják a Magyarországon állomaszó közös hadseregbeni tisztakat, hogy a magyar nyelvet iparkodjanak minél előbb elsajátítani.

Most a honvédséghez érkezett egy igen érdekes rendelet, melynek czelja, hogy a honvédszenekarokat magyarokka tegye, legalább is magyarabbakka, mint a minők most. Ez a rendelet Nyiry Sándor honvédelmi minisztert dicseri.

A honvédelmi miniszter ezen derék rendeletét most küldte szet. Ezja rendelet meghagyja, hogy a **honvéd zenekarokba ezentul lehetőleg csak magyarokat vegyenek be.** Ez a rendelet egyik része.

A másik részben elrendeli a honvéd-

borszernagy. Elhagyom a számlalajtorján csuszó-mászó bandát. Mondja hát én jöte-vőm, megteszi?

Ujságíró: Meg.

Alezredes: (kitörő örömmel) Estére vendégem leszel, kedves fiam. Peczgős aido-mást iszunk. Ketten leszünk csak edesem, az masom buta oláh legény, előtte nyíltan beszélhetünk, nem érti. Eidanolhatjuk még a Kossuth-nótát is. (Az ujságíró kezét erősen razzá.) Okvetlenül elgyere fiam. A cikket el ne felejtsd megírni. (Kissé aggodalmasan.) Ne kiserj ki fiam, majd lebotorkállok én magam is a cselédlépcsőn, csak meg ne lassung valaki. Teringettet, az kellemetlen volna. (Megöleli.) Tehát eljössz fiam?

Ujságíró: El.

Alezredes (lebotorkál a sötét cselédlépcsőn az udvarra és kison az utcára, a hol óvatosan körülnéz és felsóhajt): Hála a magyarok isteneknek, nem látott senki. (Félhangon.) De nem-e sül ki a turpisság valahogy? (Batoritólág önmagához.) Ez az ujságíró nemes gyerek, jellemes magyar és ha kissé kopott is a ruhája, az ő titoktartása ér annyit, mint a tisztü becsület-szó . . .

Rostkowitz Arthur.

Ujévi ajándéknak legalkalmasabb ujdonságok arany-, ezüst- és ékszer-neműekben legolcsóbban és legnagyobb választékban Blau Lipót és Fiai Utódainál DEBRECZEN, Főter 41. ←

delmi miniszter, hogy a honvéd zenekarok ezentúl kiváló sulyt fektessenek a magyar zenére, különösen pedig a Rákóczi-kor dalainak kultiválására.

Bizony a mi magyar lelkünk ennek a rendeletnek is megörül; mert hiszen olyan kevés van hadseregünkben, a mi a magyar szellemre, a magyar jellemre emlékeztetne. . . Őszinte előismeréssel dicsérjük érette a derék Nyiri Sándor honvédelmi minisztert.

Karácsonyfa a kaszárnyában.

— Egy igazi magyar huszárcapitány kedves ötlete. —

Nagyszében mellett, Kistorony községben állomásozik a nagyszébeni Ö Felsőge nevét viselő 1. sz. huszárezred egyik százada, melynek Tömöri százados a parancsnoka.

A századosnak, — akit különben az egész legénység valóságos rajongással vesz körül, — egy kedves ötletéről érkezik hír. Arról ugyanis, hogy a százados szent karácsony estéjére a legénység részére egy nagy karácsonyfát állított fel, melyet megrakott mindenféle apró ajándékokkal és feldiszi-tette apró nemzeti színű lobogócskakkal.

A valóban kedves és poetikus ünnepélyre a századparancsnok meghívta báró Unterrichter ezredest is, aki meg is jelent a karácsonyfa ünnepén. Ugy látszik a közös hadseregben is akadnak még magyar érzésű tisztek. Mert ez a tény nemcsak arról tett tanúságot, hogy a derék századosnak szíve van, hanem arról is, hogy magyar szíve van. Karácsonyfát felállítani egy század huszár részére: olyan gondolat, mely megérdemli, hogy a legőszintébb elismerést váltsa ki lelkünkben; a magyar zászlók alkalmazása pedig feljogosít bennünket arra, hogy Tömöri századosot azokhoz számítsuk, kik a császár zubbonya alatt is a magyar nemzet hű fia maradtak.

Mulatságok.

Kedélyes estély. A magyarországi cipész eszmadia munkások és munkásnők debreczeni csoportja 1904 év január hó 1-én, kedélyes estét rendez a Frohner-szálló éttermében. Belépti-díj nincs. Kezdeté este fél 8 órakor. A műsor igen változatos.

Utolsó estély. Schaf János táncztanító, záró vizsgával egybekötött zártkörű utolsó estélyt rendez 1904 évi január hó 2-án a korona disztermében. Belépti-díj 1 kor. Kezdeté este 9 órakor.

Az „István“ gőzmalom munkásainak önképző egyesülete f. hó 31-én este Szilveszter-estélyt rendez a Margit fürdő disztermében. A Ketter karnagy által vezetett dalos egyesület és Kiss Pista zenekara működnek közre. Belépti-díj 1 korona 20 fillér.

A debreczeni függetlenségi párt szokott téli táncvigalmát 1904 évi január hó 7-én este tartja meg az „Arany Bika“ szálló disztermében. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona.

A Petőfi-dalkör Szilveszter-estélye iránt is nagy az érdeklődés. Az Arany Bika disztermében tartják meg az egyik első zenekar közreműködésével.

A társaságból.

Domahidy Elemér debreczeni körültekintése alkalmából a társaságban a szapulás leginkább ő méltósága felől folyik.

A hölgyek tájékoztatására mi is elmondunk egyet mást.

Az új főispán vérbeli dzsentr ember. És mivel itt Debreczenben a politikai hiveinek tábora erősen megcsappant, a mint az különben feltett szándéka is, ráér bálozni, farsangolni. Derék dolog volna, ha a legényi sorban élő főispánt, a Kubelik példa után indulva, valami bájos debreczeni vagy hajdusági hölgy belsőbb kötelekkel is hozzánk kapcsolná; mert mi — az igazat megvallva — az ő főispánságának székét nem tartjuk valami tönkelt erős, tartós lábunak.

*

Meg azután azért is szükség volna a méltóságos házitűzhelyhez egy bájos tündérekére, mert a vármegyei lakosztály hosszúsor szobái magános legény embernek igen ridegek, igen hidegek.

De van ehhez a nagy lakosztályhoz, jól körülzárt helyen, egy virágos kertecske is; a melyről csak most tudódott ki, hogy a nemrég bucsuzott Puky Gyula volt főispánban igen gondos kertész-mestere volt. A volt főispán szebbnél-szebb virággyakat rendeztetett be, az egyik sarokba csinos nyáriházat is iszkabáltatott; sőt még a szőlőültetésre is kiterjedt a figyelme. Válogatott finom faj szőlőtökével ültette körül a főispáni virágos kertet. Fájdalom, a szőlőtökék gyümölcsét nem kóstolhatta meg . . .

És ki tudja, hány főispán bucsuzik el innét, mire ezeknek a tőkéknek a bogója szüretre érik?

*

Hanem az új főispán a titkárával meg lehet elégedve. A Nyitrából áthelyezett főispáni titkár, Nagy Samu értjük. Azt hitte az új titkár, hogy már most 28-dikán meglesz a főispáni beiktatás, éppen azért nemcsak vonaton, de 56 kilométert döcögős kocsin is törtetve törekedett tegnapi Debreczenbe. És szerencsésen (még a főispán ideérkezése előtt) beérkezett; csak ekkor tudta meg, hogy a beiktatás a jövő hónapra maradt és hogy I-ső Elemér főispánunk csupán ösmerkedni kukkant be ide. Azt hisszük, hogy a jelenkor mány debreczeni pártjával e rövid pár óra alatt is teljesen megösmarkedhetett.

*

Ugyanis a tegnapi főispáni fogadásához a debreczeni szabadelvűpártot is összeakarták trombitálni . . . Saját külön haditudósítónk bemondása után

irhatjuk, hogy a gyülekezet a Napoleon régi gárdájához hasonlított, de már a waterloói-viadal után . . . Dobiczky Sándor lovag, a ki legelő járta a jelenvoltak között, rendkívül sajnálta, hogy nem bír a Boskó bűvész varázstudományával, a ki egyszerre hat helyen is megtudott jelenni, ekként Dobiczky Sándor is nagyon óhajtotta volna, ha legalább hat példányban mutathatta volna be magát az új főispáni kedves barátja előtt. Erre az önmegsokszorosításra csakugyan nagyszükség is lett volna; mert a párt tagjai közül Szilágyi Imre betegét jelentett, Rickl Tóni csak a Münnich-sógorra való tekintetből fáradt el, de részvétel tudatjuk, hogy bele is betegedett; Végh Gyulánk a főkapitányi állásnak miként való betöltésétől tette függővé a belsőbb csatlakozását, — Nagy Sándor titkár pedig, az irásokat összehajtogatva, azon kijelentéssel távozott, hogy ő is megy a regiment után a — Bánffy párthoz . . .

Ennél több jelenlevőt haditudósítónk, ámbár a nagy szaladgálásban három pár cipőt koptatott el, nem birt összekajtatni. Tehát nyilván való, hogy új főispánunk tegnapi rövid időzése alatt teljesen megösmarkedhetett a Tisza Pistának debreczeni pártjával . . . No de lesz még szülő a Puky főispán által ültetett szőlőtökén; csak az a kérdés, hogy majd ki szüreteli le?

Szabad hajdu.

UJDONSÁGOK.

— **Főispáni beiktatás.** Domahidy Elemér, Hajdúvármegye és Debreczen város új főispánja hétfőn körültekintően Debreczenben a mai napon, reggel ismét visszautazott Budapestre. Az új főispán első bemutatkozása nem volt visszatetsző, hisz leginkább haráti körben töltötte el az egész napot. Délben Dobiczky Sándor országgyűlési képviselőnél ebédelt, este Vecsey Imre városi főjegyzőnél vacsorált; szőval egész jól indul az új főispán belépője, a kivel különben mind a város, mind a vármegye közönségének módjában lesz a fehér asztal mellett is megösmarkedni; mert az új főispán igen csinos megjelenésű, kellemesebb modoru fiatalabb ember. Ugyanis, a főispán kifejezett óhajtására is, ősi magyar szokás szerint, nagy áldomást tartva iktatják be január 11-dikén a főispáni méltóságába. Erre a beiktatási ünnepre sok vendég érkezik. Képviselők, szatmármegyei urak és a meghívott szomszéd törvényhatóságok képviselői. Délután 9 órakor a vármegyei háznál, 10 órakor a városházán tartják meg a beiktatást. Ezután a küldöttségeket fogadják a főispán; majd a sok száraz czeremóniára a párt- és felekezeti különbség nélkül kedvesen fogadott disztribúció következik. Ezt délután 2 órakor tartják meg a Bika nagytermében.

Kicsi haszon nagy forgalom!

Ezt az elvet tüzte ki czélul a Degenfeld-téren levő „Kendő Királynéhez“ czimzett női divat kereskedés, hol minden e szakba vágó árukon kívül felette alkalmas Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak egész halmaza rendkívül olcsón szerezhető be

Selyemkendők 60 krtól. Késs női felső ruhák 1 frt 50 krtól. Blonsok 65 krtól. — Tisztelettel STEIN LASZLÓ.

— **Vármegyei pártszervezkedés.** A „Független Hajduság“-ból olvassuk, hogy „Veszprémy Istvánt Rákosi Viktor a hajdumegyei képviselők nevében lemondásának visszavonására kérte fel, a ki azonban megmarad lemondása mellett. Ennélfogva a képviselők kilátásba helyezett értekezlete ezuttal elmarad. A megyei függetlenségi párt-szervezet valószínűleg január 12-én fog az illetékes tényezők összehívásával megalakíttatni“. Kíváncsiak vagyunk a t. lapársunk „illetékes tényezőire“; mert annakidején a vármegyei párt-szervezkedésekor, a kiktől méltán várhatta volna el a megyei függetlenségi tábor, többen otthon maradtak. Mi különben szerzett szomorú tapasztalataink után meddőnek tartjuk ezt az újabb próbálkozást is.

— **Személyi hírek.** Dégenfeld József gróf, volt főispán ma Pólába utazott, ahol veje, László Elemér sorhajó kapitány családja körében tölti az ujesztendőt. — Dobieczyk Sándor, jelenleg még városunk III. kerületének országgyűlési képviselője ma Budapestre utazott.

— **Két bizottsági tag választása.** A városi törvényhatóságban id. Kertész János és id. Kéký Sándor elhunytával két tagsági hely üresedett meg a Péterfia-kerületben. A pótválasztást holnap, szerdán tartják meg. A szavazás reggel 9 órakor kezdődik. A szavazóhelyiség a kereskedelmi akadémia helyiségében. Választási elnök dr. Nagy Lajos ügyvéd. Az igazoló jegyeket a városi tanács szélküldte. Azok, kik igazoló-jegyeiket nem kapták meg, reggel 9 órakor átvehetik a varosházán a polgármesteri hivatalban. A két üres helyre több pályázót is emlegetnek közöttük a két főgymnasium érdemes igazgatóit: Sinka Sándor ev. ref. főgymnasiumi és Várady Károly rom. kath. főgymnasiumi igazgatókat is.

— **A bábaképző intézet** építés ügyében ma délután 5 órakor tartott ülést az egészségügyi bizottság Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt. Jelen voltak dr. Kenézy Gyula igazgató főorvos, jegyző Vargha Elemér, dr. Balkányi Emil és Ede, Csáky János, dr. Kalmár Barna, dr. Szentpályi Béni, dr. Somogyi Zoltán, dr. Ujfalussy József és dr. Popper Mór bizottsági tagok. Az építendő bábaképző intézet helyéül a javaslatba hozott Dégenfeld-teret (a városi istálló közelében) jelölték ki rövid vita után. Az új bábaképző intézet építését már a tavasszal megkezdik.

— **A főkapitányi állás betöltéséről** elterjedt azon hír, a melyet mi lapunk mai számában felhaborodással utasítottunk vissza, hogy idegenből, Szabolcsvármegyéből telepít az új főispán Debreczen nyakára főkapitányt, hivatalos nyelven mondva „czáfoltatik“. Illetékes helyről kedvező, megnyugtató kijelentéseket vettünk, melyek nyakát szegik a további kombinálásoknak. Ugyanis az újabb értesülésünk szerint a főispán tartózkodni fog azon

a debreczeni közönséget már a híresztelésével is fölháborító tapintatlanságtól, miszerint idegent telepít e fontos vezetőhivatalba. *Domahidy* főispán egy fél éven belül nem szándékozik betölteni a megüresült főkapitányi állást. Előbb az embereket és a viszonyokat akarja megismerni. Egyébként azt is megírhatjuk, hogy a főkapitányi állás betöltését illetőleg semmiféle irányban sincsen az új főkapitány lekötve. Nagyon helyes!

— **Siketnémák összeírása.** Sok szerencsétlen nyomorultnak lesz a megváltója és boldogítója a Debreczenben megnyílt siket-néma tanintézet, a melyet a debreczeni társadalom oly meleg szeretettel karolt fel. Ezen emberbaráti intézet megnyitása alkalmából *Rásó Gyula* Hajdúvármegyei alispán elrendelte a vármegyében a tanköteles siket-néma gyermekek összeírását. A 10-től 15 éves siket-némákat fogják összeírni, a kiket a siket-néma intézet derék tanárai emberré fognak tenni.

— **Színház vizsgálat.** A szokásos színházi tűzvizsgálatot ma délután 5 órakor tartották meg. Részt vettek benne *Körner Adolf* és *Oláh Károly* tanácsnokok, *Debreczeni Jenő* légszeszgyárigazgató *Végh Gyula* h. főkapitány és a tűzoltóság kiküldöttje. Tűzbiztonsági szempontból mindent rendben találtak, *azonban megállapították, hogy a színpad deszkái annyira elkorhadtak és az oly rozoga állapotban van, hogy könnyen veszélyessé válhat.* Ezért a bizottság elhatározta, hogy a színpad építményének felülvizsgálására és helyreállítására fogja kérni a tanácsot.

— **Az elveszett váltó.** Ma délután *Ékes Róza* sárándi lakosnő 50 koronával és *Fabián István* alámásával forgatott, kétezre koronáról szóló váltóval bélelt tárcáját elvesztette a piacon. A tárczát a kebléről lehuzott kendő igazgatásakor vesztette el és gyanúja az egyik ott üldögélő kofára irányul.

— **A presbiter választáshoz.** Hogy a debreczeni közönség jóízletét mennyire próbára teszik egyes debreczeni részbeni újságok, hogy az olvasó közönségnek lelkiismeretlen és nyilvánvaló felütése mennyire bevett szokás már itt Debreczenben, erre kihívó, még a mi hortobágyi viszonyaink között is feltűnő példát szolgáltatott a *Debreczeni Ujság* f. hó 29-diki száma. Ebben a hárijánoskodó újságban a hétfőn megejtett ev. ref. presbiter választásról egy vakmerő cikk jelent meg, a mely a hiszékeny olvasóközönséget a leglelkiismeretlenebbül vezeti félre. Ez az érdemes újság ugyanis a megejtett szavazás végeredményét hosszú nevsorba foglalva közli; mintha már kihirdették volna a választás eredményét. Pedig a valóság szerint egy központi bizottság *majd még csak ezután* (szerdán vagy csütörtökön!) fogja megállapítani és kihirdetni a szavazatszedő küldöttek beérkezett jelentéseiből az *igazi eredményt*; így tehát a *Debreczeni Ujság*-ban közölt vonatkozó hír nem egyéb, mint a közönség lelkiismeretlen megtévesztésére szolgáló valótlanosság; a mi ha eddig divatban volt is, jövőre nem ajánljuk; mert mi minden az itt Debreczenben a nélkül is lejáratott új-

ságírás hitelét rontó hazugságokra kiméletlenül ráfogunk mutatni és a kipellengérezéssel soha sem fukarkodunk, a mikor az újságírói tisztesség és megbízhatóság megoltalmazása forog szóban. — De még a „klikk“ szócsovéhez a „Debreczen“ című laphoz is van egy-két szavunk. Ez az újság, bizonyosan a debreczeni „kálvinista vatikán“-ból kibocsájtott „bulla“ ev. ref. pásztori palást alá rejtett irányítása folytán, *minden igaz ok nélkül belénk köt.* Mi ugyanis őszinte és igazságos bírálatot irtunk, nyilvánítottunk a lefolyt egyházi választás alkalmából tapasztalt visszaélésekről, midőn a pártlobogó selymebe burkoltan juttatták gyászos diadalra egyik-másik nagyreményű családnak a magán érdekeit és kis-korú tagjait. És [ez a klikk szócso] mégis — sanda mézszáros módjára! a mi megjelent közleményünkre czélozva: „irányzatos“-nak vagy „alaptalan“-nak meri keresztelni a választásra „vonatkozó“ minden közlemény, vád és „bírálat“-ot. Ezt nem lehet félreértünk. Mert hisz erről a csuf számíttással megejtett választásról egyedül a mi lapunk élt a jogos bírálat szavával, így tehát egyedül mireánk czélozhatnak a „vatikáni szomszédék“, akiket már most is biztosíthatunk arról, hogy minden alkalommal élni fogunk azon jogunkkal, a melyet a köztisztesség és a félrevezetett nagyközönség érdekeinek védelme reánk ruház. Megtetszett érteni?

— **Vasvillával támadt az apjára.** A Csige-kertben nevezetes legény *Juhász Sándor*. Ez az ifju férfiú már többször volt lopás miatt büntetve, az apját is nem egyszer akarta agyon ütni. Most legutóbb disznót ölt a *Juhász Sándor* édesapja, a Csige-kertben lakos öreg *Juhász Sándor*. Ezen a disznótörőn a Sándor fiú is megjelent, szokása szerint be volt állítva. És részegfővel vasvillára kapott. Agyonakarta az édes apját ütni; hanem az öreg *Juhász*, meg egy másik fiú lefűlelték. Megkötözték. Csendőrkézre adták. Az apjára támadó fiú most a bűnügyi osztály dutyijában várja méltó büntetését.

— **Képviselő választás.** A nagy-károlyi választókerület függetlenségi és 48 as pártja választói kimondták, hogy a párt végrehajtó bizottsága által e hó 13-án hozott azon határozatot, miszerint a Kossuth párt-nak a nemzeti követelmények ellen folytatott küzdelme abban hagyása tárgyában hozott határozatát *nem helyesli*, e tekintetben csatlakozik a kassai, kecskeméti és komáromi függetlenségi pártok határozataihoz, miért is a jelzett párthatározat hozatala után a Kossuth-párttal szemben magát szolidaritásban állónak nem tartja, de mint függetlenségi és 48 as párt továbbra is fennmarad. Elhatározta továbbá a párt, hogy *Domahidy Elemér* lemondása folytán jelöltet állítsa a jelölt személye kijelölését 90 tagu kijelölő bizottságra bízta.

— **Debreczen Kiss Ernő vértanu szobrára.** Kiss Ernőnek, a szabadságharc hős tábornokának Nagybecskerek városában országos adakozás folytán szobrot akarnak állítani. A városi közgyűlés a szoborra 100 koronát szavazott meg, melyet ma a tanács elküldött a szoborbizottságnak.

Mosó és tisztító intézet (volt Spiegel-féle) Debreczen, Piacz-utcza 63.

18 év óta fennálló mosó és tisztító intézetemet újonnan átalakítottam és új, kitűnő munkaerőket alkalmaztam, tehát abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy t. megrendelőimnek ezennel sokkal **jutányosabb árat számíthatok**, remélve, hogy ezen kedvező alkalmat méltányolni fog a n. é. közönség. **Gyors és szép munka, pontos kiszolgálás.**

☛ Ruhát kívánatra a háztól elhozzadjuk és hazaszállítjuk. ☛ Tisztelettel

Első debreczeni mosó és tisztító intézet.

— **Az elszámolás nehézségei.** A volt és állásáról lemondott *Abrahám László* főügyész egyik ügye került szóba megint a mai tanácsülésen. Ismét hiányról van szó és pedig a szent Anna utcán eladott városi tulajdon után befolyt 2387 korona összegről, melyről a volt főügyész elfelejtett beszámolni. A tanács ezt az ügyet is áttette a királyi ügyészséghez.

— **Az örökös közpiszkosság.** A városi köztisztasági vállalkozó *Fazekas Kálmán* ellen panasz panasz után érkezik. Nem tartja be a szerződés pontjait, este 6—7 óra között a főutcákon és nem a város alatt szállítja a piszkot. A rendőrség szigorúan bünteti a vállalkozókat, de úgy látszik ezzel nem ért célzt, mert újabb súlyos panasz érkezett ellenük. Legújabbán azt a panaszt adták be ellenük, hogy a piszkot rozoga hordókban szállítják, de legújabbán nem viszik rendeltetési helyükre, a szőlőtelepre, hanem a közraktár mögött üritik ki a hordókat. A rendőrségnek teljes szigorral kell eljárni a vállalkozókkal szemben, hogy végre a szerződés pontos megtartására kötelezze őket.

— **Az inséges anya nyomorúsága.** Már több lapszámban eldoboltuk a *darabos utca 21 szám* alatti lakos *Kozák Ágnes* és kisedjének borzalmasan nyomorult sorsát. Ennek az éhező, didergő nyomorult családnak a segítségére alig érkeztek adományok. A mai napon mégis kaptunk némely pénzt. F. Gy. egy koronát, N. N. 50 fillért adtak kezünkhöz, melyet átadtunk, utóbb a Péter-Pál féle vendéglő asztaltársasága küldött öt koronát, egy valaki téli kabátot ajánlott fel, a mely adományokban szinte részeltetjük ezt a fölig mezeten rongyos koldusnépet, amelyre őszinte megindulással hívjuk fel a jobb lelkek figyelmét.

— **Jószivű emberek figyelmébe.** A várost egészen elárasztották a csavargók, akik nappal alázatosan kéregetnek, alkalomadtán lopnak, sőt rabolnak is. A rendőrség ma *Juhász Jánost* és *Török Andrásné*t fogta el. Mindkettő többször büntetett alak. Hogy jószivű emberek irgalmas adományaikkal ne támogathassák többé az ilyen kétes alakokat, a rendőrség tudatja, hogy csakis a rendőri engedélyt előmutatni tudóknak adakozzanak.

— **Hajléktalanok menhelye.** A mint már megirtuk, a hajléktalanok menhelye ujév napján fog megnyitni. A helyettes főkapitány *Atilla tér 2. szám* alatt kibérelte a szükséges helyiségeket, bevásárolta a szalmazsákokat, holnap oda szállíttatja a fűtőanyagot. A menhely gondokául pedig *Varga János* rendőrt rendelte ki, aki rendes nyilvántartást fog vezetni e sok istenadta szegényről, akiket a téli hideg oda kerget a gazdag Debreczen város penészes szalmazsákjaira. Persze, a gazdag város urai arról már nem gondoskodtak, hogy a szegény hajléktalanoknak reggel meleg levest adjanak, nappal pedig melegedő helyiséggé alakítsák át a három helyiséget.

— **Két jómadár.** A rendőrség *Juhász Sándor* és *Tuba László* bősörményi csavargókat letartóztatta. Ez a két jómadár arról híres, hogy a kereskedések előtt a falra kiaggatott holmikát ellopkodja. Miután több ilyen atyafi is működik ez irányban, figyelmeztetjük a szatyingosokat és azon kereskedőket, akik ruhaneműeket szoktak kiaggatni, hogy a saját érdekükben vigyázzanak a portékáikra. A két jómadárt egyébként 30-30 napi elzárás után haza fog zsupoltatni.

— **Vagyonbukott kereskedők visszaélései.** A kereskedelmi miniszter érdekes rendeletet intézett a vármegyék alispánjaihoz. Sok panasz hangzott el ugyanis, hogy a vagyonbukott kereskedők új üzletükénél csak annyiban változtatják meg czégüket, hogy ahhoz a né, utóda, bizományi raktár stb. jelzést csatolják alig olvasható apró betűkkel. E czégjelzés a hitelezők és a közönség kijátszására irányul s nagy visszaélésekre adott alkalmat. A miniszter most felhívta a hatóságokat, hogy különös gondot fordítsanak a czégjelzésekre és a törvények értelmében járjanak el minden esetben a visszaélőkkel szemben.

— **Előlépett állatorvosok.** A földmivelésügyi miniszter *Szily József* hajduböszörményi állatorvost a IX. osztály első fokozatába, *Wawra József* debreczeni állatorvost a X. fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

— **Az üldözött magyar bakák.** Nemrég iránycikkben emlékeztünk a 39-ik gyalogezred azon mártírjairól, kiket a debreczeni szabadságszobor megkoszoruzásának gyanuja miatt fogtak vizsgálat alá, zártak a tömlőcsebe. Az osztrák zsarnokságnak ezen ártatlan és igazságtalanul üldözött magyar áldozatairól azon hír érkezik, hogy ügyöket felsőbb elbírálás végett a VII. hadtestparancsnoksághoz küldték. Ugymondják, hogy a derék magyar fiukat könnyebb büntetéssel engedik el osztráksógoréknak egyiptomirabságából. Szégyen, gyalázat, hogy a nagyszáju Kossuth-párti képviselők közül nem akad olyan, aki a képviselőházban szóvá tegye a hazafias magyar fiuknak ezen méltatlan sanyargatását, holott választóiknak a fiáról van szó, holott az üldözött magyar bakákra külön cikkelyben hívtuk fel a becses figyelmöket.

— **Halálos esés a fáról.** Papp Sándor erdőőr jelentette a rendőrség bűnügyi osztályának, hogy a Nagyerdő pallagi részén vértócsában teljesen eszméletlen állapotban találta *Mihályi István* kondást, a ki disznókat makkoltatott az erdő ezen részén. *Mihályi Istvánné*, a kondás felesége beszállította a seb sültet az Apafi utcai lakására. Mikor rátaláltak, eszméletre akartak ébreszteni. Kimosták sebet s locsolni kezdték, de *Mihályi István* még percze sem tért magához kábultságából. Tekintettel súlyos sebére, dr. *Kiss Gyula* orvos kiszállította a közpórházba. Ma délután magához tért és ekkor *Mile Pál* rendőrfogalmazó előtt vallotta, hogy a fára mászott és mintegy 5 méter magasságból leszédült és a fejére esett. A sérülése életveszélyes.

— **Szerencsétlenül járt vasutas.** Karácsony első napján a debreczeni vasúti állomásnál szerencsétlenség történt. A munkások a teherkocsi kitolatásával voltak elfoglalva, miközben *Nagy László* elcsuszott, de oly szerencsétlenül, hogy balkeze a kocsi alá került és azt összeroncsolta. A szerencsétlenül járt munkást a kórházba szállították, hol balkezét azonnal le kellett vágni. A vizsgálatot megindították.

— **Az elbukott lány merénylete.** A bűnös utra szédült *Takács Erzsébet* nevű 19 éves leány, akit a biharmegyei Zsáka községből csaltak Debreczenbe a lélekkufárok és itt az egyik roszhírű házban helyezték el. A leány vasárnap a közpórházban meglátogatta egyik, szintén roszutra tévedt pályatársnőjét, akivel úgy beszédett a magával hozott italból, hogy bérkocsira kellett ülnie, mert alig tudott a lábán állani. A hideg levegő kissé kijózanította és mikor haza tért, annyira elkeseredett, hogy kést fogott és az élete megrontóját le akarta szurni. Csak nehezen tudták megfékezni az örvénygő leányt, akit a rendőrség letartóztatott.

— **Zsákba fináncz.** Két dohányszaglász fináncz után kiabálta e magyarnak tetsző igéket *Suba József* nevű magyar, akit hatóság megsértéséért 50 korona bírságra ítélte a rendőrség ezen ártatlan megjegyzésért.

— **Visszalopott libák.** *Pataki István*, a ki állandóan lopta *Kiss József* olajütői 38. szám alatti lakost. A padlásról 22 darab szappant, az óljából pedig több izben 7 libát tolvajlott el. Ezek közt volt 4 sovány liba is. A mit az Erzsébet-malom egyik alkalmazottjának adott el 7 koronáért. A sovány libákat új gazdája jól kihizlalta, miért is érték ment és visszalopta. El akarta pedig adni a piacon, de rajtavesztett. Elfogták.

x **A leghálásabb ujévi meglepetések.** *Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermében készülnek. Piacz-utca 44. A műterem kapubejárataánál állandó kiállítás.*

x **Hová menjünk?** Csakis a Dréher-féle téli kert étterembe, a hol a vadseretés, őz, fácán, fenyő madár, kecsge, harcsa, balatoni fogas, mindenféle kocsonyázott újdonságok kaphatók. E vendéglők egyedüli, ahol a leginyenczebb uriember is talál valami különlegességet. Frissen csapolt Korona sört a nap minden szakában, este, sőt színház után is csak *Márkusnál* kaphat a közönség.

x **Az „Angol”-királynő** éttermében mint minden évben, az idén is nagy Szilveszter-estély lesz, mely alkalommal a Magyar testvérek jeles zenekara új zeneszámokat mutat be.

Táviratok.

Az új párt térfoglalása.

Bánffy Dezső báró, főudvarmesterhez tömegesen érkeznek az üdvözlések és a vidéki pártalakulásokról szóló hírek. **Eddig az új párt 48 kerületben alkotott magának szervezetet és úgy lehet új választás esetén legalább 30 kerületben győzni is fog.** Hír szerint a demokrata párt (a Vázsonyi-csoport) csatlakozni fog mindenütt az új párthoz.

Fényes Sylveszter-estély

(decz. 31-én az **Emke kávéház** fényesen kivilágított összes termeiben, *Kiss Gyula* teljes zenekara közreműködése mellett. — Szíves látogatást kér, tisztelettel **KISS ADOLF**, kávész.

Trónörökösünk vadászata.

Ferencz Ferdinánd trónörökös január 8-án Bukarestbe fog utazni, ahol Károly román király vendége lesz, aki tiszteletére nagy vadászatot rendez.

Színház.

A vándorlegénynyel untatták a mai előadás jobb sorsra érdemes hallgatóit. Ezt a német hülyeséget a francia disznóságokkal együtt besavanyíthatná az igazgató ur, a ki — ha nem csalódunk — a magyar színpad szemetjének kitakarítási jelszavává köszöntött be hozzánk.

Vármegyénk és a közeli vidék.

A mesék országába illő a mi Juhász Mihály bárándi lakossal történt e hó 28-án Kabán. Debreczenből jött az atyafi haza a vásárról. Utközben betért borozni Hajduszoboszlón a Somogyi koresmájába, a melynek istállójába volt bekötve Lovas István nádudvari postaszolga felkantározott lova. Annvi tény, hogy Juhász kezében bot volt s az is igaz, hogy másnap reggel a lovat felkantározva a réten találták, a botot meg az istállóba, Juhász Mihályt meg a szőlőskertek alatt részegen az árokban. De hogy micsoda módon került a bot az istállóba, a ló a rétre, azt találta mesébe való dolognak Juhász Mihály. Nem akarja elhinni, hogy valóság az, amit ő mesének tart.

1040 kanta víz. A H.-Szoboszló és Vidéke írja ezt a kedves apróságot: Egy bejáró asszony pereskedett a héten a városházánál egy gazdasszonnyal. A gazdasszony azt vitatta, hogy nem tartozik, a bejáró asszony azonban erősen állította, hogy követele van. Mikor bizonyításra került a sor, a bejáró asszony elmondta, hogy öt év alatt 1040 kanta vizet hordott a nemzeti asszonynak. A bíró elképedt erre a kijelentésre, de meg volt lepve a nemzeti asszony is, úgy, hogy nyomban kifizette a követelést.

Az agyonvert vő. Hajduszoboszlón karácsony másodnapján este 8 órakor gyilkosság történt, amelynek áldozata Domokos János földmives. Domokos János öt év előtt nősült és eleinte családi életet élt, később azonban eliszakosodott, ami miatt sokszor volt összekülönbözés férj és feleség között. Az asszony apja gyakran kérte vejét, terjen a jó utra, hagyjon fel az ivással. Domokos meg is ígerte, de az ital utáni vágy feledtette ígérését. Karácsony másodnapján Domokos este 7 órakor tért haza és felesége szemrehányást tett neki, hogy ígérését újból megszegte. Az ittas férj feleségét megverte. A házbeli az asszony segélykiáltására elszaladt az asszony apjához, értésére adva, jöjjön leánya segítségére, mert a férje agyonüti. A leány apja habozás nélkül sietett Domokosékhöz, ahol felkapta a szoba szegletében levő ölmos botot és oly hatalmas ütést mért veje fejére, hogy az *holtan tért el*. A gyilkosság ügyében a vizsgálatot Nagy Zoltán dr. albiró vezeti. A gyilkos após azt vallotta, hogy ő csupán *önvédelemből* emelt botot vejeére. Mikor ő veje házában megjelent, csittította vejét, de az késsel támadt reá és ő, hogy védekezzék, vejét lehetetlenné tegye a gyilkolásban, *önvédelemből* a felkapott ölmos bottal tejebe ütötte. Az apósnak e vallomását a tanúk is megerősítették, minek folytán kihallgatása után azonnal szabadlábra helyezték.

Feloldott állategészségügyi zárlatok. A gazdákat és a kereskedőket érdekli ez a két hír: — *Hajdubadházon*

a szájszél és körömfájás betegsége megszűn-
vén, a zárlat alól feloldatott. — A szomszédos *Mike-Pércsen* pedig a sertésvész zárlatot oldották fel.

Törvénykezés.

Okirathamítás. A törvényszék ma *Janicsok Józsefet*, akinek ügyét már ismertették a lapok annak idején, magánokirat hamisításának büntetésében mondta ki bűnösnek és ezért három hónapi fogházra és 40 korona pénz-büntetésre ítélte. A vádlott felebezett.

Az almatolvajok. A derecskei csendőrség tulbuzgóságának tudható be csak, hogy *Széles Sándor, Mezei Lajos és Ter-
czel József* ottani síhederek a törvény elé kerültek két korona értékű almalopás miatt. A törvényszék föl is mentette őket, mert a cselekményt bizonyítottan nem találta.

Kuruzslás áldozata. A falusi baba még nem pusztult ki. Ennek köszön-
heti *Kalmár Eszter* is, hogy a törvény ke-
zébe került. A szomszédasszony ugyanis azt tanácsolta neki, hogy forró gőz elé tartsa beteg gyermekét és meggyógyul. A gyermek azonban megfűladt a gőztől és a törvényszék a gondatlan anyát egy napi fogházra ítélte. Megnyugodott.

Az óratolvaj. *Kerekes Imre* bal-
mazujevárosi 17 éves suhancz órát akart lopni, de raitavesztett, mert tetten érte a gazda. Hat hónapot kapott. Felebezett.

Holttest a kutágason.

(Borzalmas gyilkosság.)

Rémes gyilkosság történt vasárnap Tal-
pason Bihar megye és Arad megye határán. A tenkei járásban van ez a kis község, amelynek lakói hétfőn hajnalban rémes látvány-
nak voltak szemtanúi. Ugyanis a falubeliek a falu közepén lévő kutágason egy holttestet találtak odaerősítve. A holttest rémesen nézett ki. Feje több helyen beszakítva, arcát egészen elborította a vér. Az eltorzított hal-
lotban Nyegrucz Vaszi odaváló gazdaem-
bert ismerték föl. A feketebátori csendőr-
ség kiderítette, hogy Nyegrucz Vaszi régi haragosai gyilkolták meg. Vasárnap délután a talpasi koresmában mulatott késő e-
Nyegrucz. Kissé kaptatosan készült azután hazafelé, mikor hirtelen szembetalálta ma-
gát a Flóra testvérekkel: Indikkal és György-
gyel. Valami régi örökségi pörből gyűlölte még a Flóra-familia Nyegrucz Vaszi-
t, kinek torkára fakadt a jó kedvű dalolászása, mikor szemtől-szembe találta régi ellenségeit.

— Na Nyegrucz, „czine mintye!” —
szólt oda Flóra Indik.

De még válaszolni sem maradt ideje a megrémült Nyegrucznak, mikor hátulról hatalmas botütés érte fejét. Megtántorult ettől a hatalmas csapástól és kissé elkábult. Nemsokára magához tért és végső kétség beesésében feltámadt benne az életösztön. Vadállati erővel kezdett védekezni és ártikulátlán hangokkal kiáltott segélyért. Azonban csak egyszer kiálthatott fel, a más-
sik pillanatban már letépérték a gyilkosok, betömtek a száját és hatalmas botütésekkel igyekeztek elnémítani. Az erős, izmos em-
ber fejét csaknem teljesen szétverték bot-
jaikkal a bosszuállók. Ekkor már a közelből lépteket hallottak a gyilkosok és siettek munkájukat befejezni. Nyegrucz nemsokára kilehelte a lelkét és élettelenül terült el a szétömlő vértócsában. Most a gyilkosok is kezdtek megrémülni. Első gondolatuk volt büntettüknek elpalástolása és ezért hihet-
len furfanghoz folyamodtak. Felemelték a kihűlt holttestet és rákötötték egy közeli kut-

ágására. Ráfektették a majdnem vízszinte-
sen levő rudra és a nyakánál, derekánál,
lábainál hatalmas zsinegekkel megkötötték.
Azután feltisztították a vényomokat és mintha
semmi sem történt volna, sietve elávoztak.

Másnap a falubeliek képzeltető rémü-
lettel vették észre a megdermedt holttestet a
kut ágasán. Kovács feketebátori csendőr-
mester két csendőrrel óriási nehézségek után
kinyomozta, hogy a tett elkövetői a Flóra
testvérek voltak, kiket többen láttak, amint
a koresmában mulatozó Nyegrucz után les-
kelődtek.

A közeli erdőben azután meg is talál-
ták a két gyilkost, kik némi vonakodás után
bevallották a villogó csendőrszuronyok lát-
tára bűnökét. Összekötve szállították be az-
tán az aradi kir. ügyészség fogházába a Flóra
testvéreket.

Közgazdaság.

Debreczeni piaci árak. A vásárfelügye-
léség jelentése szerint az 1903. év december hó
28—29-én megtartott heti vásárok árai a következők:

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza	15	—	14	80
Kétszeres	13	—	13	10
Rozs	11	60	—	—
Árpa	10	40	—	—
Zab	10	—	—	—
Tengeri	9	—	9	40
Köles	8	—	—	—

100 kg. kor. fill. kor. fill.

Szalonna sós — — — —

„ uj 102 — 104 —

Háj 136 — 140 —

Zsir 144 — — —

Kihizott sertés 108 — 116 —

Ser és hus 108 — 110 —

Széna 100 kg. 5 40 5 —

II. rendű 5 — 4 —

Ló felhajtattott 250 drb.

Elkelt 61 „

Szarvasmarha feltasott 620 „

Elkelt 360 „

Sertés felhajtattott 880 „

Elkelt 576 „

REGÉNY-CSARNOK.**Az utitáska rejtelsei.**

(Amerikai bűnügyi regény *Old Sleuth*-tól.)

Fordította: **Papp Dezső.** 11

Ebben a pillanatban a vonat megállott,
— Itt kiszállunk, — szólt Manfred. —
Most már körülbelül reggel van. Négy óra-
kor egy hajó indul az alsóvárosból, mely
elvisz bennünket New-Yorkba.

Mindketen kiszálltak és gyalog elin-
dultak. Utközben folytatták beszélgetésüket.
— Beszéljen, kérem, nekem arról a
hölgyről, akivel akkor találkoztam.

— Egy szó: a szent becsületére eskü-
szik, hogy nem kegyed volt az?

— Esküszöm.

— Tehát én több napig tartózkodtam
C.-ben. Már mondtam kegyednek, hogy tit-
kos rendőr vagyok, és egy bonyodalmas
ügy van most kezeim között. Nevezetesen a
Silver-féle titok felderítésére szenteltem min-
den időmet.

A hölgy hangosan felkiáltott. Ugy lát-
szott izgatottsága tetőpontját érte el.

— Mit mond ön? — suttogá.

— Nos és most várt kegyed tőlem
valamit?

— Nem várok.

— De mégis, azt várja kegyed, hogy
beszéljek valamit a gyilkosságról.

— Gyilkosságról? — kiáltá a hölgy.

— Igen, az gyilkosság volt.

Egy pillanatra megállottak, mire a hölgy folytató:

— Nem tudok semmit róla, és nem is érdekel.

— Hisz elárulta maga magát! Mindjárt eleinte sejtettem, hogy kegyed tud valamit erről a gyilkosságról.

— Isten engem úgy segéljen, nem tudok róla.

— És mégis érdeklődik iránta.

— Azt megengedem.

— Jó, tehát mégis valami. Honnan származik ez az érdeklődés?

A hölgy hallgatott.

— Hát bizzon meg végre bennem.

— Oh, ha tudnék! Igazán titkos rendőr ön?

— Valóssággal az vagyok.

— Ki bizta önt meg ezen ügy felderítésével?

— Senki.

— Miként lehet az, hogy ön csak úgy magától érdeklődik ezen ügy iránt?

— Különös eset indított engemet arra, amit majd elbeszélék kegyednek, ha kegyed is elbeszélte a történetét.

— Ismerete ön Silver urat?

— Én őt sem az életben, sem pedig halva nem láttam.

— Ismeri ön az ő történetét?

— Azt igen.

— És senki sem bizta önt meg?

— Senki.

— Akkor bizni akarok önben, mert engemet nagyon érdekel ez az eset és szükségem van egy őszinte barátja.

— Én őszinte barátja leszek kegyednek egy feltétel alatt: Hogy ha azt a barátságot megérdemli és kegyed ártatlan.

— Teljesen ártatlan vagyok.

— Akkor magyarázza meg nekem, hogy miért érdeklődik ez iránt a dráma iránt?

— Silver ur férjem volt.

— Folyt. köv. —

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 105. Bérlet 76 ik szám (C)

Ma, szerda, 1903. évi december hó 30-án; másodszor:

Chettó.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Heijermans
Herman. Fordította: Hevesi Sándor.

A FARSANGRA

raktárra érkeztek:

Divatos farsangi szövetek,

remek kivitelű

francia selyem batistok, legújabb vi-

rágos túllök, delainek,

áttört selyem lyonais,

állandó nagy választék

menyasszonyi ruhaseleymekből.

fátyolok és koszorúkból.

Szabó Lajos Fiai

czégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utca.

Debreczeni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezet

Bor árjegyzőke.

I. Palaczkozott borok.

1 liter	Asztali fehér	52 fill.
1 "	Siller	56 "
1 "	Első rendű Asztali	60 "
1 "	1901. évi Ürmös	60 "
1 "	1901. " Ezerjő	1.00 "
1/10 "	1901. " Furmint	1.00 "
1/10 "	1901. " Rajnai Risting	1.20 "
5/10 "	1901. " Chateau Debreczen	1.00 "
5/10 "	1901. " Carbenet félaszu	1.20 "
5/10 "	1901. " Furmint félaszu	2.00 "

Palaczkokért darabonként külön 16 fillért számítunk fel és azokat ugyanazon árban vissza is vesszük.

II. Korsós borok

(10—12 literes kosár üvegekben.)

1 liter	Asztali fehér	46 fill.
1 "	Siller	46 "
1 "	Elsőrendű Asztali	52 "

Kosár üvegek darabja 1 kor. 80 fill. és ugyanezen árban vissza is vesszük.

Debreczen, 1903. december hó.

Debreczeni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezet

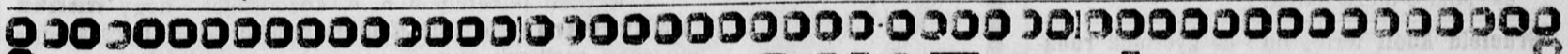
Simonffy-utca 2. sz. (Városi bérház.)

Egy jó csesze tea kedvelők, kérjétek mindent a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból Valódi csak eredeti csomagban.

Főraktár Debreczenben Kontsek Gézánál.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a Kigó-hoz Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdőséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arczot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb bőrtisztatlanságnál.

1 tégely Harmat crème ára 1 korona.

A kréméhez hasznalandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz; háromféle színben kapható u. m. fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kéz bőr-apoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerésze a Kigó-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségeitől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek baratai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona.

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurango-bor.

Pepsin-bor

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Apró hirdetések

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Üzlet áthelyezés miatt újévi ajándéktárgyak rendkívül olcsón szerezhetők be **Miklós és Markbreit** bazárában Piacz-utca, Frohner-szálloda mellett.

Alkalmi vétel. 200 drb legújabb divatu selyem blouz 3 frittól, gyermek ruhák 40 krtól, reform pongyoliák 2 ftt 40 krtól feljebb, kaphatók: **Vizvári L. E. és Társa** czégnél Simonyi-utca 2. szám. Női és gyermekruhák mérték utáni elkészítést elvállalja.

Bőröndös inas heti fizetés mellett azonnal felvétetik. Ugyanott bőröndös segédek felvétetnek. Értekezhetni a nagytőzsde udvarban, hátul a bőröndgyárban.

Tisztán égő szagnélküli petroleum literenként 16 kr. **Darvas Miksa** fűszer és gyarmatáru kereskedésében, Deák Ferencz és Teleki-utca sarkán. Telefon 294.

Legfinomabb szegedi rózsza és korona paprika óriási mennyiségben kapható **Lindenfeld Jenő** fűszer nagykereskedőnél Városház-utca.

Disznó ölésre ajánlom legfinomabb hurka rizskásámat, egy kiló 14, 16, 18, 20 kr., saját őrlésű törött fűszereimet, **Lindenfeld Jenő**, Városház-utca.

Vendéglősöknek, korcsmárosoknak jutányosan számítom **hordószámra** kitűnő ezerjós rizling boraimat. **Poroszlay László** Hunyady-utca 3.

Folyékony ezüst tisztít és ezüstöz minden fémtárgyat. Próbá üveg 70 fillér, üvegje, 1 és 2 korona **Kontsek Gézánál**.

1 kiló Teasütemény 90 krajczár és feljebb **Félegyházi János** kereskedésében Piacz- és Miklós-utca sarok.

Grünfeld Adolf férfi-, fiu és gyermek ruhaüzletében ünnepekre legolcsóbban lehet vásárolni. (Kistemplom bazár.)

Ha nincs pénze és mégis újévi ajándékokat akar, úgy jöjjön **KAISER SALAMON** Debreczen, Hatvan-utca 2. sz. alá, hol **kényelmes heti és havi részletfizetésre** férfi ruha szöveteket, férfi, fiu kész öltönyöket, nőruha szöveteket, legújabb női paletokat, szőnyeget, csipke függönyöket, tükröket, képeket stb. szerezhet be.

Kiváló finom kalács és kenyér liszt beszerezhető az orosházi kenyérsütődében.

Báli-csokrok

(mell- és kézi csokrok)

állandóan friss élővirágokból legjutányosabban kaphatók

Paczelt János

mag- és virágkereskedőnél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 2. szám. Koszoruk, virágok, szobadisz-növények állandóan készletben.

Sertés kereskedők vagy hizlalók

1200 db. kitűnő faj, makkolt nyáj sertést 120—130 kilósok 1 évesek — vehetnek.

Bővebb felvilágosítást csak közvetlen komoly vevők nyerhetnek, 1/21—1/22 és 1/25-7 óráig délután. Helyben II. járás Homokkert 180 szám alatt.

Képretevezések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Nagy újévi vásár
Blattner Gyula

üveg- és porcellán kereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 42.

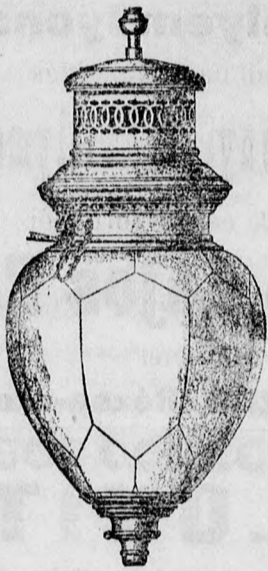
Ujdonságok ajándék és diszmű tárgyakban, China ezüstben, ét-, tea-, fekete kávé-, bor- és likőr készletben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

a legolcsóbban beszerezhetők.

Legrégibb építkezés, portall- és üvegezési vállalat. Alapítva 1801.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben, **Hatvan-utca 4. sz. a. (Koszorú-ház)** egy, a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelő

légszesz-, vízvezeték berendezési mintaraktárt

nyitottam. Üzletemet felszereltem különféle **legújabb** találmányu **fürdőszobákkal, closetekkel, mosdó asztalok, kirakat légszesz lámpák és luszterekkel**, így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönségnek nem **papíros**on, hanem **természetben** mutathatom be azokat, ugy-szinten a **légszesz-, vízvezeték-**, valamint **kutakhoz és vízfelnymó szerkezetekhez** tartozó tárgyakat is és azokat bár-hova a legnagyobb szakertelenmel fel is szerelhetem. A „**Durable**“ magyar **gázizzófény** képviselőt megkaptam, melyből szinten nagy raktárt tartok és **jutányos árak** mellett árusítom.

Egyben felkérem a n. é. közönséget, hogy **mintaraktáram** iránt érdeklődni sziveskedjék. — Becses pártfogásért esedezik tisztelettel

Telefon sz. 328.

Gerő József,

légszesz- és vízvezeték szerelő.

Belépési felhívás

a **KORONA TAKARÉK ÉS HITELSZÖVETKEZET**

1904. év január hó 1-én kezdődő IV. évtársulatába.

A **Korona Takarékos Hitelszövetkezet** üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre s az így befolyt összegeknek tagjainal **olcsó kamatláb** mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.

Egy törzsbetét 1 korona, melyre az alapszabályok értelmében 260 korona kölcsön kapható. Ennek megfelelően a hány korona a heti befizetés, annyiszor 260 korona kölcsön igényelhető.

Az évtársulatok 5 évre alakítottak, melynek leteltével a befizetett összeg a haszoneredményrel együtt — mely az eddigiek szerint **6 %-nak felel meg** a tagok betéti arányában felosztatik.

Kölcsöneinket a kölcsön tartamára **egyszer s mindenkorra** aláírandó **bélyegmentes** kötelezvényekre adjuk. Kölcsöneink tehát a váltó kölcsöknél annyiban előnyösebbek, hogy az adós bélyeg költséget takarít meg, továbbá, hogy nem kell kezeseit 3 vagy 4 havonként megújuló aláírásokkal terhelni.

Kölcsönök adatainak:

1. A befizetett összeg $\frac{9}{10}$ részéig.
2. Egy vagy több elfogadható kezes jóállása mellett, még azon esetben is, ha azok nem szövetkezeti tagok.
3. Jelzálog kölcsönök ingatlanokra leendő bekekelezés mellett.
4. Biztosítékul elfogadható értékekre.

A kölcsön kérelmek a leggyorsabban elintéztetnek.

A szövetkezetnek 3 évi fennállása után 2334 tagja van, kik heti **10.122 korona** betéttel **839 311** koronát gyűjtöttek össze.

Kihelyezett kölcsöneink összege 1.288.595 koronára rug.

Új betéti könyvecskék a szövetkezet hivatalos helyiségében **Piacz-utca 6. sz. (Dr. Kola-féle ház)** válthatók, a hol is mindennemű felvilágosítások készségeggel megadatnak.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Kenézy Gyula,
elnök.

ifj. Schwarz Vilmos
ügyvezető igazgató.